

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	4
1.3 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	4
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.5 สมมติฐานของการศึกษา.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	5
2. หลักการทั่วไปของเลตเตอร์ออฟเครดิต	7
2.1 ลักษณะของเลตเตอร์ออฟเครดิต	7
2.1.1 ประวัติความเป็นมาของเลตเตอร์ออฟเครดิต	7
2.1.2 ความหมายของเลตเตอร์ออฟเครดิต.....	9
2.1.3 ประเภทของเลตเตอร์ออฟเครดิต	11
(1) เครดิตชนิดเพิกถอนได้และชนิดเพิกถอนไม่ได้.....	11
(2) เครดิตชนิดยืนยันและชนิดไม่ยืนยัน.....	13
(3) เครดิตชนิดที่ต้องมีตัวแลกเงินประกอบและชนิดไม่ต้องมี ตัวแลกเงินประกอบ.....	14
(4) เครดิตประเภทที่อาจโอนเปลี่ยนมือได้และประเภทที่ไม่อาจ โอนเปลี่ยนมือได้	15

(5) เครดิตประเภทที่อาศัยเครดิตอีกฉบับหนึ่งเป็นหลักประกัน และเครดิตที่เปิดตามปกติ.....	15
(6) เครดิตประเภทเพื่อการซื้อขายต่อเนื่องและประเภทเพื่อการ ซื้อขายแต่ละครั้ง.....	16
(7) เครดิตประเภทที่ให้ผู้รับประโยชน์ได้รับชำระราคาก่อนการ ส่งมอบเอกสารและเครดิตตามปกติ.....	17
(8) เครดิตประเภทที่ให้หลักประกันแก่ธนาคารในการจัดการ เกี่ยวกับสินค้าและประเภทที่ไม่ได้ให้หลักประกันในการ จัดการเกี่ยวกับสินค้า.....	18
(9) เครดิตเพื่อการส่งสินค้าเข้าและเครดิตเพื่อการส่งสินค้าออก...	19
(10) เครดิตค้ำประกัน	19
2.1.4 กระบวนการชำระเงินโดยเลตเตอร์ออฟเครดิต	19
(1) การขอเปิดเครดิต	19
(2) การแจ้งการเปิดเครดิต	20
(3) การยื่นเอกสารของผู้ขายเพื่อขอขึ้นเงิน.....	20
(4) ผู้ขอเปิดเครดิตมาขอรับเอกสารจากธนาคารผู้เปิดเครดิต.....	21
2.2 นิติสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณีที่เกี่ยวข้องในสัญญาซื้อขายและใน กระบวนการชำระเงินโดยเลตเตอร์ออฟเครดิต	22
2.2.1 นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายตามสัญญาซื้อขาย.....	23
2.2.2 นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ขอเปิดเครดิตและธนาคารผู้เปิดเครดิต ตามสัญญาขอเปิดเครดิต	24
2.2.3 นิติสัมพันธ์ระหว่างธนาคารผู้เปิดเครดิตและผู้รับประโยชน์ ตามเครดิต	24
2.2.4 นิติสัมพันธ์ระหว่างธนาคารผู้เปิดเครดิตกับธนาคารผู้แจ้งเครดิต...	25
2.2.5 นิติสัมพันธ์ระหว่างธนาคารผู้แจ้งเครดิตกับผู้รับประโยชน์.....	25
2.2.6 นิติสัมพันธ์ระหว่างธนาคารผู้ยืนยันเครดิตกับผู้รับประโยชน์.....	26
2.3 หลักการสำคัญของเลตเตอร์ออฟเครดิต.....	26
2.3.1 หลักความเป็นเอกเทศของเลตเตอร์ออฟเครดิต.....	26
2.3.2 เลตเตอร์ออฟเครดิตเกี่ยวข้องเฉพาะเอกสารเท่านั้น.....	28

2.3.3	หลักธนาคารต้องปฏิบัติตามเลตเตอร์ออฟเครดิตโดยเคร่งครัด	30
3.	เลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์	36
3.1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	36
3.1.1	ความหมายของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	36
3.1.2	เทคโนโลยีของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	40
3.1.3	ประเภทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.....	49
	(1) การแบ่งประเภทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตาม	
	ลักษณะของกิจกรรม	49
	(2) การแบ่งประเภทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตาม	
	ลักษณะของผู้ค้าและกลุ่มเป้าหมายของผู้ค้า	50
	(3) การแบ่งประเภทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตาม	
	ลักษณะของธุรกิจ	51
3.1.4	โครงสร้างพื้นฐานของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.....	52
	(1) โครงสร้างพื้นฐานทางโทรคมนาคม	52
	(2) โครงสร้างพื้นฐานทางอินเทอร์เน็ต.....	53
	(3) ภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมสำหรับใช้บนอินเทอร์เน็ต	53
	(4) ระบบรักษาความปลอดภัย.....	53
3.2	ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์.....	54
3.2.1	คุณลักษณะของระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์....	54
3.2.2	ขั้นตอนการทำงานของระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูล	
	ทางอิเล็กทรอนิกส์.....	55
3.2.3	ปัญหาอันเกิดจากการใช้ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูล	
	ทางอิเล็กทรอนิกส์.....	57
3.3	ลักษณะของเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์	59
3.3.1	ลักษณะทั่วไปของเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์	59
3.3.2	เครือข่ายที่ให้บริการเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์	60
	(1) Bolero	60

(2) @ Global Trade	61
(3) Trade Card	61
3.3.3 ผู้มีอำนาจรับรองเอกสารอิเล็กทรอนิกส์.....	62
(1) คุณสมบัติของผู้มีอำนาจรับรองเอกสารอิเล็กทรอนิกส์.....	63
(2) โครงสร้างพื้นฐานของผู้มีอำนาจรับรองเอกสาร อิเล็กทรอนิกส์.....	63
3.3.4 ความแตกต่างระหว่างเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ และเลตเตอร์ออฟเครดิตธรรมดา	65
(1) หน้าที่ในการยื่นสำแดงเอกสาร	65
(2) แบบของเอกสาร.....	66
(3) สถานที่ในการยื่นสำแดงเอกสาร	66
(4) วันที่ออกเอกสาร	67
(5) ผู้มีอำนาจรับรอง	67
4. หลักเกณฑ์ระหว่างประเทศที่ใช้บังคับกับเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ และปัญหาที่อาจเกิดจากการใช้เลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์	69
4.1 หลักเกณฑ์ระหว่างประเทศที่ใช้บังคับกับเลตเตอร์ออฟเครดิต อิเล็กทรอนิกส์	69
4.1.1 ระเบียบปฏิบัติและพิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบ (UCP 600)	69
(1) ประวัติความเป็นมา	69
(2) การนำ UCP มาใช้บังคับกับเลตเตอร์ออฟเครดิตในระบบ กฎหมายไทย.....	70
4.1.2 ระเบียบปฏิบัติและพิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบ (eUCP)	74
(1) หลักการสำคัญ.....	75
(2) ขอบเขตการใช้บังคับ.....	75
(2.1) eUCP ใช้ในกรณีที่มีการยื่นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์	

แต่เพียงอย่างเดียวหรือยื่นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์	
รวมกับเอกสารกระดาษก็ได้.....	75
(2.2) eUCP eUCP จะมีผลใช้บังคับต่อเมื่อในเลตเตอร์	
ออฟเครดิตระบุว่าให้อยู่ภายใต้บังคับของ eUCP	
เท่านั้น.....	76
(2.3) ต้องระบุนหมายเลขของ eUCP ที่ประสงค์จะให้ใช้	
บังคับในสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์.....	76
4.1.3 กฎหมายแม่แบบของคณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่าง	
ประเทศแห่งสหประชาชาติว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	
(UNCITRAL Model Law on Electronic Commerce)	77
(1) ความเป็นมาและวัตถุประสงค์	77
(2) หลักการสำคัญ.....	78
(2.1) การรับรองสถานะทางกฎหมาย.....	79
(2.2) หนังสือ	79
(2.3) ลายมือชื่อ.....	79
(2.4) การนำเสนอและการเก็บรักษา	80
4.1.4 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการใช้การติดต่อสื่อสารทาง	
อิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาระหว่างประเทศ (United Nations	
Convention on the Use of Electronic Communications	
in International Contracts)	81
(1) ความเป็นมาและลักษณะทั่วไป.....	81
(2) หลักการสำคัญ.....	84
(2.1) หลักความเป็นกลางทางเทคโนโลยี	84
(2.2) หลักความเท่าเทียมกันในการทำหน้าที่	85
(3) ข้อยกเว้นการนำอนุสัญญาไปใช้บังคับ	86
4.2 ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์	
ในต่างประเทศ	89
4.2.1 ระยะเวลาที่ผู้ส่งเอกสารแจ้งการตอบกลับการปฏิเสธเอกสาร	
ของธนาคาร	90

4.2.2	ข้อยกเว้นความรับผิดของธนาคาร	94
4.2.3	ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์	96
4.2.4	การขยายระยะเวลาขึ้นเอกสารของผู้รับประโยชน์	98
4.2.5	ความรับผิดของธนาคารในการตรวจสอบเอกสารล่าช้า	100
4.2.6	กรณีข้อขัดข้องในสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างจากข้อกำหนดใน eUCP	103
4.2.7	สถานที่ในการส่งเอกสาร	105
5.	หลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์และปัญหาที่อาจ เกิดจากการใช้เลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	108
5.1	หลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย	108
5.1.1	พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544	108
(1)	ลักษณะทั่วไป	108
(2)	หลักการสำคัญ	110
(2.1)	การรับรองสถานะทางกฎหมาย	110
(2.2)	หนังสือ หลักฐานเป็นหนังสือ และเอกสาร	110
(2.3)	ลายมือชื่อ	110
(2.4)	การนำเสนอและการเก็บรักษา	111
5.1.2	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	113
(1)	การเกิดขึ้นของสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิต	113
(2)	การบอกเลิกสัญญา	114
(3)	อายุความ	114
(4)	เรื่องอื่นๆ	115
5.2	ปัญหาที่อาจเกิดจากการใช้เลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย	117
5.2.1	ระยะเวลาที่ผู้ส่งเอกสารแจ้งการตอบกลับการปฏิเสธเอกสาร ของธนาคาร	118

5.2.2 ข้อยกเว้นความรับผิดของธนาคาร	123
(1) ข้อกำหนดยกเว้นความรับผิดของธนาคาร	123
(2) ผลของข้อยกเว้นความรับผิดของธนาคาร.....	125
5.2.3 ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์.....	132
5.2.4 การขยายระยะเวลาขึ้นเอกสารของผู้รับประโยชน์.....	133
5.2.5 ความรับผิดของธนาคารในกรณีที่ตรวจสอบเอกสารล่าช้า.....	136
5.2.6 การใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบเอกสารของธนาคาร	139
5.2.7 กรณีที่ข้อตกลงในสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างจากหลักเกณฑ์ใน eUCP	141
5.2.8 สถานที่ในการส่งเอกสาร	143
5.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์..	145
5.3.1 กำหนดเป็นข้อตกลงให้ชัดเจนไว้ในสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์.....	145
5.3.2 ออกกฎหมายไทยเพื่อมาบังคับใช้กับเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์.....	147
(1) การตอบกลับการแจ้งการปฏิเสธเอกสารของธนาคาร	148
(2) ข้อกำหนดยกเว้นความรับผิดของธนาคาร	148
(3) ความผิดพลาดที่อาจเกิดจากการส่งเอกสาร	149
(4) การขยายระยะเวลาในการยื่นเอกสารของผู้รับประโยชน์.....	149
(5) การใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบเอกสาร	150
(6) กำหนดสถานที่ในการยื่นสำแดงเอกสาร	151
(7) ข้อกำหนดในเลตเตอร์ออฟเครดิตอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างจากหลักเกณฑ์ใน eUCP	152
(8) หน้าที่ในการส่งใบแจ้งเอกสารครบจำนวน.....	152
(9) ความรับผิดของธนาคารในการตรวจสอบเอกสาร.....	154
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	155

บรรณานุกรม	163
ภาคผนวก	
ก. UCP 600	168
ข. eUCP	204
ค. กฎหมายแม่แบบของคณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ แห่งสหประชาชาติว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (UNCITRAL Model Law on Electronic Commerce)	210
ประวัติการศึกษา.....	222